

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا

يَغْتَبْ بَعْضُكُم بَعْضًا ...

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

... وَلَا تَحَسَّسُوا، وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا تَحَاسَلُوا، وَلَا تَدَابَّرُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا،

وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا .

MAHREMİYETİN KORUNMASI

Değerli Müslümanlar!

Yüce Rabbimiz insanoğlunu değerli kılmış, maddi ve manevi olarak ona verilecek her türlü zararı yasaklamıştır. Hakikatte yeryüzünde imtihan olmamız birbirimiz iledir. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde ifade edildiği gibi birbirimize karşı yaptığımız kötülüklerden hesaba çekilecek, yaptığımız iyiliklerin de karşılığı verilecektir. İnsanoğlunun en büyük ahlaki zaaflarından birisi de başkalarının hata ve kusurlarını araştırmak ve ifşa etmektir. "İnsanların birbirlerinin gizli hallerini, ayıp ve kusurlarını araştırıp ortaya dökmelerine tecessüs denmektedir ve dinimizce haram kılınmıştır.

Değerli Mü'minler!

Okuduğum âyet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: "Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının. Çünkü zannın azı dahi günahtır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Kimse kimseyi arkasından çekiştirmesin..."¹

Okuduğum hadis-i şerifte ise Efendimiz (s.a.s) şöyle buyuruyor: "... Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Birbirinizin özel hallerinin peşine düşmeyin. Birbirinize haset etmeyin. Birbirinize sırt çevirmeyin. Birbirinize karşı kin beslemeyin. Ey Allah'ın kulları, kardeş olun!"²

Kardeşlerim!

Dinimizde insanın haysiyetini rencide eden ve onurunu zedeleyen her türlü tutum ve davranış haram kılınmıştır. Çünkü insanı insan yapan en büyük değer, onun izzeti ve itibarıdır. İnsanın, kendisi ve diğer insanların saygınlığını her daim göz önünde bulundurarak hareket etmesi, ahlaklı bir insan olmanın gereğidir.

Yüce Yaratan'ın mükerrem kıldığı insanoğlu, iman ile kemale ulaşır. Peygamberimiz (s.a.s), bu imanın bir sonucu olarak müminin "güvenilir insan" olduğunu söyler. Kutlu Nebi'nin tarifine göre mümin,

gıybetle, arkadan çekiştirmekle, olur olmaz sözlerle dilini zehirli bir ok haline getirmez; zihnini su-i zanla kirletmez; ayıp ve kusurları ortaya dökmez; insanlarla alay etmez; kendisinin ve başkalarının saygınlığına gölge düşürecek davranışlar sergilemez.

Kardeşlerim!

Günlük hayatımızda zihinlerimiz türlü haberlerle yorgun düşmektedir. Kulaklarımız, arzu edilen edilmeyen nice sözler işitmektedir. Kimi zaman dillerimizden, farkında olmadan yerli yersiz ifadeler dökülebilmektedir. Ancak, Peygamberimiz (s.a.s), her duyduğunu söylemesinin kişiye günah olarak yeteceğini;³ insanların, düşünmeksizin ağızlarından çıkan sözler sebebiyle cehenneme sürüklenebileceklerini bildirmiştir.⁴ Allah Resûlü (s.a.s), konuşurken çok titiz davranmış ve hiç kimse hakkında isim zikrederek kötü söz söylememiştir. Bunun yerine, insanların olumsuz davranışlarını gördüğü zaman onları düzeltmek için, "İnsanlara ne oluyor da şöyle söyle yapıyorlar?" gibi genel ifadeler kullanmıştır. Efendimiz (s.a.s), gıybet, dedikodu, su-i zan, laf taşıma, özel halleri araştırma gibi mümine yakışmayan durumlardan uzak durmayı, "Ya hayır söylemeyi ya da susmayı" emretmiştir.

Aziz Müminler!

Yüce Rabbimiz, "Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur."⁵ buyurmaktadır. Bu âyet bizlere sorumluluğumuzu, her bir işimizin, sözümüzün, bir gün hesabının sorulacağını hatırlatmaktadır. Bu gerçeğe rağmen günümüzde birtakım asılsız haberler yüzünden haysiyetler zedelenebilmekte, aileler dağılabilmekte, kardeşlik ve dostluklar zarar görmektedir. Unutulmamalıdır ki, doğruluğunu araştırma gereği duymadan bu tür haberlerin peşine düşenler de en az bunları çıkarıp yayanlar kadar sorumludur.

Kardeşlerim!

Gıybet, yalan, iftira ve kötü zan gibi ahlaki zaafılar, insanlar arasındaki güven, sevgi ve saygıyı yok eder; kin, nefret, düşmanlık gibi İslam'ın ruhuyla asla bağdaşmayan durumlara neden olur. Peygamber Efendimiz "Bir kul bir başka kulu(n ayıbını) dünyada örterse, Allah da kıyamet günü onu(n ayıbını) örter." buyurmaktadır.

Unutmayalım ki, her şeyin en ince ölçüyle tartılacağı, hiçbir pişmanlığın fayda vermeyeceği o büyük günde her sözümüzden ve zannımızdan sorgulanacağız. Yine unutmayalım ki; o gün ebedi nimetlere kavuşacak olanlar, zihnine, gönlüne, diline, eline, hâsılı bütün bedenine sahip çıkan ve hayata mümince bakanlardır.

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Hucurât, 49/12.

² Buhârî, Edeb, 57.

³ Ebu Davud, Edeb, 80.

⁴ Müslim, Birr ve Sıla, 105.

⁵ İsrâ, 17/36.